

Motion till riksdagen 2024/25:1967

av Stefan Olsson (M)

Särskild måttfullhet vid marknadsföring av spel genom telefonförsäljning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda en lag om särskild måttfullhet vid marknadsföring av spel genom telefonförsäljning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under en serie av år har marknadsföring av spel i olika former reglerats. Främst skedde det med nya spellagen 2018 (prop. 2017/18:220) men därefter kom frågan även att diskuteras på nytt och en proposition presenterades så sent som 2022 (prop. 2021/22:242), även om den kom att avslås av riksdagen (2022/23:KrU2). Målet har varit att reglera marknadsföringen så att den inte orsakar spelmissbruk.

Trots ett gediget lagstiftningsarbete har det ändå dykt upp fall där marknadsföring av spel har antagit oetiska former, som det därför kan finnas skäl att lagstifta mot. Telefonförsäljning har blivit en alltmer vanlig försäljningsmetod, och metoderna som säljarna använder sig av är emellanåt mycket påträngande och svåra att värja sig emot för den som inte vill snäsa av människor bryskt.

Särskilt gamla har haft svårt att avvisa envisa telefonförsäljare. Resultatet har blivit att de har köpt saker utan att de egentligen har velat det, eller kanske ens förstått vad de har köpt.

Lotterier är en form av spel och regleras därför av spellagen. I denna stadgas att marknadsföringen av spel ska vara ”måttfull”. Tanken är att detta ska vara tillräckligt för att försäljningen av spel ska ske på ett etiskt godtagbart sätt där köparen är fullt införstådd med vad hon gör och förstår konsekvenserna av sina handlingar.

Formuleringen ”måttfull” har emellertid inte haft den effekt som det var tänkt eftersom det finns lotteriföretag som exempelvis Kombispiel AB som har använt sig av försäljningsstrategier som varit mycket påträngande. Kombispiel AB, som ägs av

Socialdemokraterna, har på så vis sålt lotter till människor som inte till fullo har förstått vad det är för slags avtal som de har ingått. Socialdemokraterna har själva genom olika ledande företrädare medgivit att Kombispiel AB:s försäljning inte har genomförts på ett etiskt försvarbart sätt.

Möjligen behöver därför lagstiftningen omkring telefonförsäljning av spel förstärkas. Ett förslag som tidigare har diskuterats är om formuleringen istället ska vara att marknadsföringen ska ske med "särskild måttfullhet". Försäljningsmetoderna skulle därmed vara mer återhållsamma och mer etiskt godtagbara. Ett sådant förslag diskuterades i samband med att den senaste propositionen om marknadsföring av spel förbereddes.

Att förslaget inte kom att bli verklighet är för att riksdagen har ansett det vara viktigt att inte folkrörelsernas lotteriförsäljning drabbas i onödan. Tanken är förståelig eftersom lotteriförsäljning är en viktig del av folkrörelsernas finansiering. Men eftersom de flesta organisationer redan uppträder med särskild måttfullhet i sin försäljning lär en lagskärpning inte drabba någon annan än de som missköter sig.

Stefan Olsson (M)